

FORTIDENS TEKSTILER
INSPIRERER
NUTIDENS
DESIGNERE

Det er vigtigt for os at dele vores
resultater og gøre forskningen
tilgængelig for interesserede.

MARIE-LOUISE NOSCH
CENTER FOR TEKSTILFORSKNING (CTR)

FORTIDENS TEKSTILER INSPIRERER NUTIDENS DESIGNERE

Ny viden om fortidens tekstiler, miljø og samfund gavner nutidens og fremtidens designere.

Når museumsgæster i dag kan opleve, at oldtidens klædedragt var kendetegnet af stærke kulører, kan de sende en tanke til Center for Tekstilforskning, som gennem omfattende tekniske og historiske analyser har givet os ny viden om fortidens tøj og påvist, at de falmende fund indeholder spor efter stærke farver. Selv om centrets forskning har til hovedformål at studere sammenhængen mellem tekstiler, miljø og samfund i et historisk lys, kommer den nye viden også nutidens og fremtidens designere til gavn.

Oldtidsdesign i nye klæder

Tekstilforskerne deltager bl.a. i workshops for virksomheder arrangeret af Center for Kultur- og Oplevelsesøkonomi, som er en offentlig, selvejede institution stiftet af Kulturministeriet og Erhvervs- og Vækstministeriet, der arbejder for at skabe vækst og innovation gennem oplevelsesbaseret forretningsudvikling. Forskerne har også gennemført kurser for studerende ved Designskolen i Kolding.

— Vi har respekt for, at designerne har anderledes opgaver end os, men både designerne og vi har stor glæde af at være i dialog. Det er vigtigt for os at dele vores resultater og gøre forskningen tilgængelig for interesserede, understreger Marie-Louise Nosch, som leder Center for Tekstilforskning.

Så i det omfang fremtidens tøjdesign lader sig inspirere af klædedragten oldtidens krigere og renæssancens adelsfolk, kan det være aftryk af centrets forskning. Marie-Louise Nosch har et andet eksempel på forskningens betydning uden for de snævre forskerkredse:

— Instruktører af historiske film og teaterforestillinger spørger os indimellem til råds, siger hun.

Vi har respekt for, at designerne har anderledes opgaver end os, men både designerne og vi har stor glæde af at være i dialog.

Dansk tekstilforskning med internationalt gennemslag

Centret har de seneste år gjort Danmark til et internationalt omdrejningspunkt for tekstilforskning. En afgørende forudsætning har været, at de danske museers samlinger i forhold til andre lande bugner med tekstiler.

— Forklaringen er fortidens begravelsestraditioner og ikke mindst de danske jordbundsforhold, som har bevirket, at mange materialer er blevet godt bevaret i moser, siger Marie-Louise Nosch.

Center for Tekstilforskning har siden sin oprettelse i 2005 kunnet sætte dagsordenen for tekstilforskning i Europa, og på to store foredrags- og studieture til Kina og Indien i henholdsvis 2009 og 2012 har centret desuden skabt sig et globalt ry.

Tøjrester vidner om magt og samfundsstruktur

Forskerne studerer bl.a. fortidens tekstiler for at kunne forklare folkevandringer, handelsruter og sproglige sammenhænge. Det er en del af den forskningsmæssige udvikling de senere år, hvor man ikke blot betragter tekstiler og tøj som objekter i sig selv, men hvor forskerne også søger at besvare spørgsmål om fremstilling, anvendelse og tøjets rolle i et større perspektiv.

Tekstiler har nemlig på samme måde som guld været et middel til at vise rigdom, og studier af sproglige termer, vævemetoder og uldtyper røber meget om fortidens samfund. Marie-Louise Nosch pointerer dog, at det kan være svært at komme frem til en objektiv sandhed om, hvordan folk var klædt i tidligere tider,

men forskere kan nu meget bedre forklare, hvordan de mener, fortidens folk var klædt, og hvad de baserer denne opfattelse på.

Forskningen viser på, at der allerede i bronzealderen for omkring 3.500 år siden var en organiseret tekstilproduktion i middelhavsområdet, hvor de, der kunne styre, påvirke og organisere tekstilproduktionen, også havde magt til at påvirke og ændre samfundet. Ydermere giver forskningen en dybere forståelse for et gammelt håndværk og dets udøvere og dermed bedre viden om oldtidens samfund.

Tekstilforskning er et forskningsområde, der involverer konservatorer, arkæologer, historikere og etnologer – og hvor naturvidenskabelige værktøjer får en større og større betydning. Centrets organisatoriske tilknytning er med til at gøre forskningen anvendelig for andre.

— Vi har en fordel af både at være en del af Københavns Universitet og Nationalmuseet og derved tætte forbindelser til de mange lokale museer rundt omkring i landet. Vores nye opdagelser bliver derved hurtigt formidlet videre, siger Marie-Louise Nosch.

FAKTA

Center for Tekstilforskning (CTR)
Centerleder / Marie-Louise Nosch
Værtsinstitution / Københavns Universitet
DG-bevilling / 45 mio. kr.
Periode / 2004-2014

 www.ctr.hum.ku.dk